

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2001**

16 – Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu

16 – 1 Nunagisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarfimmi ilinniartunngornissamut atugassarititaasunik inatsisinik unioq-qutitsisunik aalajangersaasimaneq pillugu apeqqut. Ilinniartitaanissamik qinnuteqaateqartunut Namminersornerullutik Oqartussat pisussaaffii.

Nunagisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarfimmi ilinniartunngornissaminik itigartitaasimanini A-p naammagittaalliuutigaa. Ombudsmandi isumaqarpoq naammagittaalliuut Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup (KIIP), Ilinniarfissuaq pillugu naammagittaalliummik – ilinniarnermik aallartitsinnginnermini timelæreritut atorfinitsinneqarnissaminik A-p qulakkeerisussaananeranut atugassarititaasunik inatsisinik unioq-qutitsisunik aalajangersaasimasutut – suliarinninnerup ilaatut suliami aalajangiisimanerata isornartorsiornissaanut pissutissaqartoq, taamatuttaarlu soorlu aamma oqartussaasut A-mik iluamik siunnersuisimannginnerarlugit aammalu K kommunip A-mik timelæreritut atorfinitsitsiومانera pillugu aalajangiinissamik sulissutiginnissimanngitsutut isornartorsiorneqartut. Taamaalilluni K-p Ilinniarfissuarmut nalunaarutigisimavaa K-p A timelæreritut atorfinitsinnianngikkaa. Aammattaaq Ombudsmandip oqartussaasut suliamik suliaqarnermi arlalitsigut kukkussuteqarsimanerarlugit isornartorsiorpai, matumani aamma suliami illua tungiusup isumaanik tusarniaanermut malittarisassanik unioq-qutitsimaneq ilanngullugu. Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq nunagisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarnermut malittarisassat, ilinniagaqartut ilinniakkanut tunnganngitsunik pissuteqartunik ilinniagaqarnerminik naammassinngitsuisinnaanerannik nassataqartut, pillugit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninnissamut pissutissaqartoq, Naalakkersuisullu ilinniakkanut sulinermillu sungiusarnermut tunngasumik ilitsersuisarneq pillugu nalunaarutikkut malittarisassiuussisariaqartut. (J. nr. 11.16.20.0./72-99)

Najugaq qimannagu ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermi ilinniartussatut tigujumaneqannginninni, matumani kommunimit timelæreritut atorfinitsikkumaneqannginninni ilanngullugu, pillugu A-p naammagittaalliuutaa 14. september 1999-imi tiguara.

A-p najugaq qimannagu ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarnissamik qinnuteqaataata pisortaqarfimmit Ilinniarfissuarmillu suliarineqarnera naammagittaalliuutip kingunerisaanik suliaara.

A eqqarsaatigalugu kommunip suliamik sularinninnerata erseqqinnerusumik misilinnissaanut naammattumik pissutissaqarsorisimangilanga. Taamaalilluni oqaatigineqanngilaq naammagittaalliuutip uannut tunniunneqarnissaa sioqqullugu A ukiup ataatsip iluani timelæreritut atorfinitsinneqarumalluni kommunimut qinnuteqarsimanersoq, tak, Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2.

Paasinninnera malillugu A-p ilinniartitsisunngorniarluni ilinniarnernanut ilaatillugu timerlæreritut atorfinitsinneqarsinnaanera pillugu kommunip i-summernera taamaallaat Ilinniarfissuarmit tamanna pillugu oqarasuaatikkut saaffiginninnermik tunngaveqarsimavoq.

Taamaattumik naliliivunga pisortaqarfiup Ilinniarfissuullu suliamik sularininnerat A-p najugaq qimannagu ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinnermi ilinniarnermik aallartitsisinnaannginneranut aalajangiisuusimasoq.

Suliap ingerlasimanera, A-p uannut naammagittaalliorneranut pissutaasoq, paasissutissat pisortaqarfiup, Ilinniarfissuup kommunillu mappiutaanni allagaatini, suliamut tunngasunik imalinni, nassaassaasut tunngavigalugit imatut katiterneqarsinnaavoq:

A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinnermi ilinniartussatut tiguneqarnissani 25. januar 1999-imi qinnuteqaatigaa.

A 13., 14. aamma 15. april 1999-imi atuartitsissutini kalaallisoornermi, qallunaatoornermi tuluttoornermilu ilinniartussatut tiguneqarnissaminut misilitsippoq.

Tamatuma kingorna suliap ingerlasimanera Ilinniarfissuup pisortaqarfimmut allagaanit ...-imik normoqartunit, 14. juni 1999-imeersunit, ...-mik journalnormulersimasumit, A-p pisortaqarfimmut tamanna pillugu naammagittaalliuutaata sularineqarneranut atatillugu pisortaqarfiup tigusaanit makku erserput:

”Misilitsinnerit naammassineqarnerisa kingorna K-p Illoqarfiani atuarfiit pisortaasa ningiuat ... oqarasuaatikkut oqaloqatigaara, taassumalu oqaatigaa A meeqqat akornanniinnissaminut naleqqutinngitsoq. Aamma oqarpoq pineqartoq atuarfiup timerlæreritut siusinersukkut atorfinitsikkumasimangikkaa.

Misiliineq pillugu 3. maj 1999-imi ataatsimiittoqarpoq, tassanilu ilaatigut A-p suliiai oqaluuserineqarput. Tassani ...-mik oqaloqateqarnera naalisarlugu oqaluttuaraara, tamannalu tunngavigalugu najugaq qimannagu ilinniartitsinnermi ilinniartitsisoqatigiit aalajangerput A ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinnermi ilinniartussatut tiguneqassanngitsoq. A qallunaatoornermi angusivoq, kisianni kalaallisoornermi tuluttoornermilu misilitsinnerit nalilerneqanngillat, tassami suliame tassani suliatigut piunasaqaatit naliliiniarnermi atorneqarsinnaanngimmata.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p naammagittaalliuummuni makku uannut oqaatigai:

”Oqarasuaatikkulli junimi Ilinniarfissuarmut paasiniaagama assut tupassimavunga.

Ilinniartitsummi ilaasa oqaluttuummanga tigusaanngitsungagooq suliakkagooq tamarmik ajormata.”

Ilinniarfissuaq A-mut 17. maj 1999-imi imatut allappoq:

“3. maj 1999 ilinniartitsisoqatigiit nunagisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarnermi misilitsinnerit tunngavigalugit ilinniartunik ukioq 2000 januarimi aallartittus-

sanik nalileeqattaarput. Ajoraluartumik nalunaarutigissavara, A, inuup-normulik ..., K-p Illoqarfia, misilitsinnermi angusinnitsooravit.”

Ilinniartissuup aalajangiinera tamatuma kingorna A-p 18. maj 1999-imi pisortaqarfimmut naammagittaalliutigaa. Pisortaqarfiup allakkatigut 26. marts 2001-imeersutigut nalunaarfigaanga naammagittaalliutitut allakkat taakku tammarsimasut.

Kommunip rektor ...-mut telefaxikkut nalunaarutaa 10. juni 1999-imi ullulernerqarsimasoq imaattunik imaqarpoq:

“Ajoraluartumik nalunaarutigisariaqarpara A atuarfimmi timerlæreritit atorfinittissinnaanngikkipput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna pisortaqarfiup Ilinniartissuarmi ilinniarnermik ingerlatsinnermi ilitersuisumut ...-mut allakkiaa 17. juni 1999-imi ullulernerqarsimasoq ilanngunneqarsimavoq:

“Suliaq A-p naammagittaalliutaanut tunngasoq pisortaqarfiup naliliiffigisimavaa, naammagittaalliut pillugu nassuiaat Ilinniartissuup nassiussaa (allakkat ...-mik normoqartut, ...-mik journalnormullit, 14/6-99-imeersut) tunngavigalugu, tamatumunnga atatillugu makku oqaatiginarlugit:

*A qallunaatornermik misilitsinnermi angusivoq. Atuartitsissutini kalaallisoornermi angusinnitsoornerminut pissutaasumik nassuiaataa (tassalu qulequttamik paatsuuisimaneq) eqqarsaatigalugu nassuiaat eqqorluarsinnaavoq, naammagittaalliuteqarluni allakkamini oqaatsitigut pisinnaasai isiginiaraanni.

* Tuluttoornermik misilitsinneq pillugu nassuiaat paasissaanngilaq.

* A-p ilinniartitsisutut sulinermit naleqquttuunera eqqarsaatigalugu tamanna tunngavilersuutitaqanngilaq, inullu atorfeqartitaanngitsoq pillugu oqaaseqaateqartoqarsinnaanera pisortaqarfiup tupigusuutigaa. Matumani Atuarfimmi pisortap aamma K kommunimi ingerlatsiveqarfimmi pisortap oqaaseqaataat eqqarsaatigineqarput.

Tamanna oqaatigineqarpoq oqaaseqaatit taamaattut inuttut isumaqatigiinngissutaasunit sunnerneqarsimagajuttarmata, taamaattumillu qinnuteqartup ilinniartussatut tiguneqarnissaminut naleqquttuuneranik naliliinnermi ilanngunneqartussaantik. A-mi Kalaallit Nunaanni sumiluunniit ilinniartitsisutut sulisussatut ilinniartussaavoq, K kommunimiinnaanngitsoq, tassanilumi nuannarineqarpallaarunarani. Tunngaviusumik isigalugu innuttaasut ataasiakkaat inatsisitigut illersorneqarnissaat pineqarpoq.

Taamaattumik pisortaqarfik ataatsimut isiginnilluni naliliivoq ilinniartussatut tiguneqarnissamik itigartitsinera allanngortinneqassasoq, taamaalilluni pineqartoq ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinnermi ilinniartussatut tiguneqassalluni.

Ilinniartissuup qinnuigineqarpoq A ilinniartussatut tiguneqartoq piaarnerpaamik allaffigeqqullugu.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A allakkat taakku assilinerinik tigusaqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

A-lli uannut naammagittaalliutinimi oqaatigaa:

“Junip qaammataani Ilinniartitaanermut Pisortaqarfimmit nalunaarfigineqarpuunga, oqaatigineqarluni suliakka ajoquteqanngitsut, ilinniartussatullu tiguneqartunga.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

A-p naammagittaalliutaanut pisortaqarfiup 13. juli 1999-imi imatut akissutaata nassiunneqarnera sioqqullugu qanoq pisoqarsimanera pillugu paasissutissat pigineqanngillat:

“Maajip 18-ianni 1999-imi allakkatigut Ilinniarfissuarmi meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitaanermut siammartitamut itigartitaanerit naammagittaalliutigaat. Pisortaqarfiup naammagittaalliut suliaasaq suliaraa, pisinnaasatit ilinniartitsisussanik ilinniartitaanermut siammartitamut aallartinnissamut naammattut, tamannalu maannaanniit oqaasiinnakkut ilinnut nalunaarutigineqarpoq.

Pisortaqarfik ilisimatinneqarsimavoq K kommunip timelæreritut imaaliillaanaq atorfinitsinniannikkaatit. Tassunga atatillugu nalunaarutigineqassaaq, kommuni timelærerit eqqarsaatigalugit atorfinitsitsisartuummat. Maannakkut inatsisaasoq, Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqusutaat nr. 2, 2. maj 1996-imeersoq naapertorlugu, KIIP-ip ilinniartitsisussanik ilinniartitaanermut siammartitamut akuerisaasut kommunimut pinngitsaaliissummik atorfinitsitsinissamut piumasaqaateqarnissaanut periarfissiinnigilaq. Ilinniartitsisussanik ilinniartitaanermut siammartitamut akuerineqarnissamut taamaallaat piumasaqaataavoq, akuerisaasut timelæreriuunissaat imaluunniit akuerineqarnermik kinguningua timelæreritut atorfinitsinneqarsimanissaat. Taamaattoqanngippat ilinniarneq ingerlanneqarsinnaassanngilaq.

Taamaammatt Pisortaqarfiup kaammattuinnassavaatit, soorlu Ilinniarfissuaq isumasioqatigeqqaarlugu, aammaarlutit timelæreritut atorfinitsitaanissat siunertaralugu K kommunimut saaffiginnequllutit. Aammattaaq periarfissaavoq kommunimi alami timelæreritut atorfininnissamut qinnuteqaateqarnissaaq.

Taamaammatt Pisortaqarfiup ajuusaarutigalugu nalunaarutigissavaa, timelæreritut atorfiniffissaqanngikkuit, ilinniartitsisussanik ilinniartitaanermut siammartitamut ilinnialernissaaq ingerlanneqarsinnaassanngimmat.”

Suliamik suliarinninninni pisortaqarfillu imaattunik allaffigeqatigiittarsimavugut:

Pisortaqarfimmu 3. maj 2000-imi imatut allappunga:

”Ombudsmandip A-mit, K-p Illoqarfia (inuup-normulik ...) K kommuni 1999-imi julimi imminut, najugarisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniartunik atuartitsinermi ilinniarneranut ilaasumik kommunip atuarfiani pikkorissarnissamut peqataasinnaannginneranik, nalunaarfiginninnera pillugu, naammagittaalliut 9. september 1999-imi tiguaa.

A-p naammagittaalliutaani paasinarpoq, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup - naammagittaalliuteqarfissaasutut 1999-imi aasakkut - najugarisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarluni atuartussatut A-p tiguneqarnissaa aalajangiivigisimagaa.

Tamatuma kingorna 30. november 1999-imi K kommuni allakkatigut qinnuigaa-ra A-mut tunngasumik suliami mappi maanga atukkiuteqqullugu, aammalu kommunip suliamik paasinninnera nassuiaateqarfigeqqullugu.

K kommuni 29. december 1999-imi ilaatigut imaattumik Ombudsmandimut allakkatigut nalunaaruteqarpoq:

“...

Timelæreritut atorfinitsitsisarneq atuarfiup pisortaanit ingerlatsivik isumaqatigalugu pisarpoq.

Atuarfimmi atuarfiup pisortaata matumalu ataani atsiortup, A-p najugarisaq qimannagu ilinniarnerminik aallartitsinissaa pissutigalugu Atuarfimmi timelæreritut atorfinitsinneqarnissaa, oqaluuserisimavaat.

Timelærerinik atorfinitsitsisarneq qinnuteqartup inuttut pisinnaassuseqarneranik piukkunnaataanillu aammalu suliap ataatsimut isummerfiginera aallaavigalugu ataatsimut naliliivigineqarneratigut pisarpoq suliallu ataatsimut isigalugu naliliivigineqarnera, taamatullu aalajangiinnermut pissutsit attuumassuteqartorpasuit, tunnga-

vigalugit aalajangiineq tassaasimalluni, K kommunip A-p timelærerit atorfinitisinnissaa kissaatiginngikkaa.

Meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 6/6-1997-imeersumi § 43 imm. 2, kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 7/5-88-imeersumi § 16-imut innersuussutitaqartoq, innersuussutigineqarpoq.”

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik - matuma qulaani taaneqartumik kommunip nassuiaataanut atatillugu - qinnuigaara, najugarisaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarluni ilinniartussanik, ilinniarnermullu pikkorissarnertaanut peqataanissamut, tigooraasarnermi qanoq periu-seqarnek, tamatumanilu ilinniartuq pikkorissarnertaani peqataanissamut periarfissinneqanngippat pisortaqarfimmut naammagittaalliortoqarsinnaanersoq, taamatutaaq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Taamatutaaq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara, A-p pikkorissarnissaanut, ilinniarnermik unitsitsiinnartariaqarneranik kinguneqartumik, peqataasinnaannginneranut attuumassuteqarsimanersoq imaluunniit ilisimatinneqarsimanersoq, paasisitsissutigeqqullugu.

Naggataatigullu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaara, A-mut tunngasumik suliami allagaatit, pisortaqarfiup pigisai maanga atukkiuteqqullugit.”

Pisortaqarfiup 23. maj 2000-imi imatut akivaanga:

“Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermut ilinniartussanik tigusinermi sulinermillu misiliinermut tunngasortaani periaasiusartoq pillugu nassuiaammik Ombudsmandip qinnutigisaa kiisalu ilinniartunngorniarup sulinermik misiliinissamut periarfissinneqannginnera pillugu pisortaqarfiup makku oqaatigisinnaavai:

Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi siunertaaqqaartoq tassaasimavoq timelærerit ilinniagaqarsimanngitsut ilinniartitsisutit ilinniarnissaanut periarfissiiniarneq.

Ilinniartitsineq ukiunik sisamanik sivilissuseqarpoq. Ilinniartitsinermi ukiut siulliit pingasut Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni timelærerit sulinermut atatillugu, nammineq ilinniarnikkut, studiekreditsitigut najuqaqarfiutigisunilu pikkorisartarnertigut ingerlanneqartarpoq. Ukioq ilinniarfik kingulleq Ilinniarfissuarmi ingerlanneqartarpoq. Taamaalilluni sulinermik misiliinermut tunngasortaqarnera pineqarnerunngilaq, ilinniartitsinerni allani suliffeqarfimmi ingerlanneqartartoq, ilinniartullu ilinniarnermi atatillugu piffissami sivikinnerusumik sivilissunerusumilluunniit sulinermik misiliivigisartagaani.

Inuk timelærerit atorfeariingitsoq ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi peqataanissaminut kissaateqarpat periusaasartoq unaavoq ilinniarfissuarmi ilinniartussatut tiguneqarnissaq qinnutigineqassaaq, Nuullu avataani meeqqat atuarfianni atorfinitinneqarnissaq qinnutigineqassalluni.

Qinnuteqartoq ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarpat, timelæreritulli atorfinitinnaanani, taava Pisortaqarfimmut naammagittaalliornissamut periarfissaqanngilaq, tassami timelærerit atorfinitisitaaneq kommunip kisimi oqartussaaffigimmagu. Atorfinitisineq “Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni timelærerit taartaasartullu pillugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma IMAK-ip isumaqatigiissutaa” 31. marts 1999-imeersooq (NAL C-II Immikkoortoq T timelærerit) tunngavigalugu pisarpoq.

Pisortaqarfik suliami akuliutsinneqarsimanersoq Ombudsmandip apeqqaatanut atatillugu oqaatigineqarsinnaavoq A Pisortaqarfimmut allakkatigut 18. maj 1999-

imi saaffiginnissimammatt, ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqannginnini naammagittaalliuutigalugu.

Suliaq pisortaqarfiup suliaraa, aalajangiillunilu A-p pisinnaasai ilinniartitsisussanik najugaq qimammagu ilinniartitsinermi aallartinnissamut naammattut, tamannalu ilinniarfissuarmut nalunaarutigineqarpoq.

Pisortaqarfiup allagaani malugeqqullugu aamma oqaatigineqarpoq pisortaqarfiup inuit ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartussatut tiguneqarsimasut atorfinitseqqullugit kommuni pinngitsaalisinnaanngikkaa.

Suliami allagaatit Pisortaqarfiup pigisaasa assilineri Pisortaqarfiup ilanngullugit nassiuppai.

Naggasiullugu oqaatigineqarsinnaavoq A-p Pisortaqarfik Nuummi Eqqartuussivimmu 28. september 2000-imi suliassanngortissimagaa, sulinermit pissarsiassat annaasami eqqunngitsumillu pineqarnermi matusissutissaattut 720.000 kr.-nik aki-liiffigineqarnissani piunasaqaatigalugu. Piunasaqaat taanna Pisortaqarfiup itigartissimavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Suliassanngortinneqartoq taanna K-p illoqarfiata eqqartuussiviannut suliassanngortillugu innersuussutigineqarpoq, taassumalu suliarineqarnissaa K-p illoqarfiata eqqartuussiviata 19. december 2000-imi itigartitsissutigaa.

Tamatuma kingorna pisortaqarfimmut 6. september 2001-imi imatut allappunga:

"Suliami tusarniaanermut pisortaqarfiup uannut akissummini 23. november 2000-imeersumi oqaaseqaateqarfisimasaani paasissutissanik amerlanerusunik pisortaqarfik pissarsiniarfigissallugu pisariaqartutut isigaara.

Tamatumunnga atatillugu aallaqqaasiullugu oqaatigaara misissuininni pisortaqarfiup suliamik ingerlatsinera aamma ilanngunniarlugu aalajangertunga, tassami pisortaqarfiup suliamik suliarinninnerata isornartorsiorneqarsinnaanera mattunneqarsinnaanngimmat, kiisalu pisariaqarpat ilinniartitsisutut najugaq qimannagu ilinniartunik tigusisarnermi periaatsinik allanngortitsisoqarnissaa inassutigalugu.

Suliamik suliarinneqqinninni atugassatut pisortaqarfik qinnuigaara suliaq allagaatinik A-p saaffiginnissutaata suliarineqarneranut tunngasunik imalik misissugasatut uannut nassiateqqullugu. Paasivara pisortaqarfiup A-mut 1999-imi julip qaam-mataani allagai journalnormumut ...-mut inissinneqarsimasut.

Tulliullugu pisortarfik qinnuigaara A ilinniartitsisutut najugaq qimannagu ilinniartitaanermi aallartissinnaanersoq pillugu pisortaqarfiup aalajangiinera inatsisitigut sumik tunngaveqarnermoq nassuiaqqullugu.

Pisortaqarfik isumaqarpat inatsisitigut tunngaviusoq tassaasoq meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 2. maj 1996-imeersuni § 4, imm. 2, taava pisortaqarfik qinnuigaara qinnuteqaatit ilinniartitaanermut tassunga tiguneqarsinnaasunit amerlanerusut takkussimanerat pisortaqarfiup suliami aalajangiinerani tunngaviusimanersoq nassuiaqqullugu.

Taamaassimanngippat, imaluunniit pisortaqarfiup aalajangiinnginnermini tamanna misissorsimanngippagu, pisortaqarfik qinnuigaara meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsinermi ilinniartutut tiguneqarnissamik itigartitaanerit pillugit naammagittaalliuutinik suliaqarnissamut pisinnaatitaanini pillugu nassuiaateqqaqqullugu.

Aammattaq pisortaqarfik qinnuigaara pisortaqarfiup A-mut allakkamini 5. juli 1999-imeersuni (allakkat taakku kalaallisuu 13. juli 1999-imi ullulernerqarsimapput) pineqartup timelærerit atorfinitinneqanngikkuni ilinniartitsisutut najugaq qimannagu ilinniartitaanermi ilinniartutut tiguneqarsinnaannginneranik pisortaqarfiup oqarneranut tunuliaqutaasoq pillugu nassuiaateqqaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik qinnuigaara taamatut paasinninnermut suna tunngaviunersoq nassuiaqqullugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara paasigiga ilinniartitsisutut najugaq qimannagu ilinniartitaanermi ilinniartutut tiguneqassagaanni piumasaqaataasut inner-suussutigisimagai.

Tamatumunnga atatillugu meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 2-p, 2. maj 1996-imeersup piareersarneqarnerani suliarineqartut misissorsimavakka.

Taakkunanga ersepoq inuussutissaarsiummik suliaqarsimaneq, sordiaanerali taaneqanngitsoq ilinniartitaanermi tassani ilinniartutut tiguneqassagaanni piumasaqaataasooq, kiisalu ilinniarnermi sulineramik misiliineq ilaasooq, ilinniarnerule aallartinnerani ilinniagaqartup timelærerit atorfeqarnissaa piumasarineqanngitsoq.

Malugeqqullugu oqaatigaa pisortaqarfiup akissutaa A-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigineqarnerani tassunga saqqummiunneqarumaartoq."

Pisortaqarfiup akissutaa 28. september 2001-imeersooq imaattoq 1. oktober 2001-imi tiguara:

"Aallaqqaasiullugu Pisortaqarfiup ilisimatissavaatit meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allannguutaa Inatsisartut akuerisimammassuk. Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 31. maj 2001-imeersooq. Taamatut allanngortitsinermut tunuliaqutaavoq ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermut ilinniartussanik tigusinissami piumasaqaatit erseqqissarneqarnissaannik kissaateqarneq, taamaaliluni ilinniartussatut tiguneqarnissami piumasaqaatit kiisalu ilinniarnermik ingerlat-sinissami piumasaqaatit akornanni ataqtiginneqalersitsisoqarsinnaaqqullugu.

Ilinniartussatut tiguneqarnissamut tunngaviit meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 2. maj 1996-imeersumi § 3 tunngavigalugu imaapput:

- 1) qinnuteqartoq 45-nik ukioqalersimassanngitsoq
- 2) qinnuteqartoq ilinniakkamut allamut attuumassuteqartumi inuussutissarsiorluni sulisimassasooq ikinnerpaamik ukiuni 5-ni, aamma
- 3) qinnuteqartoq pilersuisutut pisussaaffeqassasooq, najugaqarfimmi qimannisaanut akornutaasumik.

Tunngaviusut taakku A-p eqqortippai, Pisortaqarfiullu allagaani 5. juli 1999-imeersumi ilinniartitsinermi tassani ilinniartussatut tiguneqarsinnaannginnera taaneqarsimanngilaq.

Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat illoqarfiit ilaanni (qitiusup avataani) ilinniartitaanerat pillugu nalunaa-rutaanni nr. 37-mi, 28. august 1990-imeersumi § 4, imm. 2 aamma 3 kiisalu § 26, imm. 2, nr. 2-mit ersepoq ilinniartitsisussanik najugaq qimannagu ilinniarneq aallartinneqassappat naammassineqassappallu piumasaqaataasooq ilinniartussatut tiguneqartoq Kalaallit Nunaanni atuarfimmi Nuup avataaniittumi timelærerit ilinniarnep ukiuni siullerni pingasuni sulissasooq.

Tunngavik taanna ilinniartitsinerni allani atorneqarpoq, matumani inuussutissarsiutinik tunngaviusumik ilinniartitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, tassanilu ilinniartussat tiguneqartarlutik, kisianni ilinniarneq aatsaat aallartissinnaallugu naammassisinnaallugulu suliffimmik ilinniarfissaminnik nassaareersimagunik.

Pisortaqarfik oqartussaasutut qulliunerusutut oqartussaasup alliunerusup aalajangiinera aalajangersimasumik suliarissallugu periarfissaqarpoq, tamannalu ilinniartussanik tigusisarneq pillugu naammagittaalliutinik suliaqarnissaminut Pisortaqarfiup pisinnaatitaaneranut tunngavilersuutaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kiisalu pisortaqarfik 4. november 2001-imi oqaasiinnartigut paasiniaavigaara pisortaqarfik paasissutissanik pisortaqarfiup Ilinniarfissuarmut allagaasa 17. juni 1999-imeersut aamma pisortaqarfiup A-mut allagaasa 13. juli 1999-imeersut akornanni suliamik suliarinnittoqarsimaneramik qulaajaasinnaasunik peqarnerisq.

Pisortaqarfik akivoq suliami paasissutissanik amerlanerusunik peqanngitsoq.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliap ilaatigut A-p naammagittaalliuutaanik pisortaqarfiup suliarinnissamut pisinnaatitaaneramik, ilaatigullu A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarnissamik qinnuteqaataata Ilinniarfissuarmut aamma pisortaqarfimmit suliarineqarneramik naliliinissannut pissutissaqalersippaanga.

Pisortaqarfiup pisinnaatitaanera:

Pisortaqarfik oqarpoq pisortaqarfik Ilinniarfissuaq eqqarsaatigalugu oqartussaasutut qulliunerulluni inassisimasutut suliaq pillugu aalajangiivigisimallugu.

Pisortaqarfiup akissutaa imatut paasivara pisortaqarfiup pisinnaatitaanera oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlatseqqissinnaaneq pillugu inatsisitigut immikkut malittarisassanik tunngaveqanngitsoq.

Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineq pillugu malittarisassanik immikkut ittunik Ilinniarfissuup aalajangigaanik oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlatseqqinnissamut inatsisitigut tunngaviliisunik peqannginneramik pisortaqarfiup paasinninnera ilalersinnaavara. Taamaattumik pisortaqarfiup pisinnaatitaanera ingerlatsinermit inatsiseqartitsinermi oqartussaasut alliunerusut aalajangigaannik oqartussaasumut qulliunerusunut ingerlatseqqissinnaaneq pillugu malittarisassanik nalinginnaasumik tunngaveqartariaqarpoq.

Oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlatseqqissinnaaneq mattunneqassappat killilersuiffigineqassappalluunniit inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piunasaqaataavoq.

Kisianni ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsineq pillugu inatsisitigut tunngavigisap Ilinniarfissuaq Naalakkersuisunut sanilliullugu oqartussasutut alliunerusutut Inatsisartut isigisimaneraat nalorninarsisippaa.

Taamaalilluni meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaannit nr. 2-mit, 2. maj 1996-imeersumit, suliami matumani Ilinniarfissuup pisortaqarfiullu aalajangiinerinut inatsisitigut tunngavigisatut oqaatigineqartumit makku erserput:

"§ 3. Ilinniartitsussatut ilinniarnissamut siammartitamut ilinniartunngortitaanerup tunngavissarai:

- 1) qinnuteqartoq 45-nik ukioqalersimassanngitsoq,*
- 2) qinnuteqartoq ilinniakkamut attuumassuteqartumi inuussutissarsiorluni sulisimassasoq ikinnerpaamik ukiuni 5-ni, aamma*

3) qinnuteqartoq pilersuisutut pisussaaffeqassasoq, najugaqarfimmi qimannis-
saanut akornutaasumik.

Imm. 2. Qinnuteqartut allamik naapertuuttumik atuagarsornermik imalimmik
ilinniagaqarsimasut ilinniartunngorumallutik qinnuteqarsinnaapput. Naalackersui-
sut tamatigut ataasiakkaani tamani ilinniakkami pineqartumi naapertuuttoq akueri-
sassavaat.

Imm. 3. Rektorip ilinniatitsisut rådiat isumasioqatigeriarlugu aalajangissavaa
qinnuteqartut kikkut ilinniartitsussatut ilinniarnissamut siammartitamut ilinniartun-
ngortitaassanersut.

§ 4. Ilinniartunngortitaasinnaasunit amerlanerusunik qinnuteqartoqarsimassap-
pat rektorip aalajangissavaa kikkut ilinniartunngortitaassanersut.

Imm. 2. Aalajangersagaq imm. 1 najoqqutaralugu aalajangiinerit pillugit naam-
magittaalliuutit Naalackersuisunut ingerlatinneqarsinnaapput.

...
§ 18. Ilinniartitsussanik ilinniartitsineq Ilinniarfissuarmit isumagineqarpoq.

...
Taamaalilluni pineqartoq tassaavoq ilinniartitsinerup inatsisikkut oqar-
tussaasumut aalajangersimasumut, tassalu Ilinniarfissuarmut inissinne-
qarnera, aalajangiinerillu aalajangersimasut Naalackersuisunut naamma-
gittaalliuutigineqarsinnaanerat.

Inatsisartut peqqussutaat oqaaseqaatinik Ilinniarfissuup Naalackersui-
sunut sanilliulluni qanoq inassisimaneranik allaaserinnittunik ilaqartinne-
qanngilaq, matumani oqartussaasumut qulliunerusumut inatsiseqartitsi-
nermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit ingerlatseqqittoqarsinnaa-
nersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kisianni § 4, imm. 2 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq:

“§ 2, imm. 3 pillugu oqaaseqaatit allassimasut assigai, taakkunatullu atorlutik.
Aammattaaq anguniarneqanngilaq maannakkut atuuttumi § 7-ip piviusumik
allanngortinnissaa.”

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 2, imm. 3 imaattunik oqaaserta-
qarpoq:

“Rektorip ilinniartitsisut rådiat isumasioqatigeriarlugu aalajangissavaa qinnu-
teqartut kikkut ilinniartitsisussatut ilinniarnissamut katersuutsitamut ilinniartun-
ngortitaassanersut.”

§ 2, imm. 3 pillugu oqaaseqaatit imaapput:

“Ilinniartunngortitsinermit rektori Naalackersuisunut akisussaavoq. Nalunaa-
rusiornikkut kaajallaasitaliornikkullu rektori pisussaaffilerneqarsinnaavoq ilinni-
artitsisut siunnersoqatigiianik susassaqarfinnillu allanik ilinniartunngortitsinerit pi-
llugit tusarniaanissamut.

...
Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 4, imm. 2 pillugu oqaaseqaatini
“massakkut atuuttumi § 7” innersuussutigineqartoq tassaavoq meeqqat
atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnerat pillugu isumaginnin-
nermilu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqus-
sutaanni nr. 1-imi, 16. maj 1989-imeersumi taamani atuuttumi § 7. § 7
taanna § 4, imm. 2-tut issuarneqartutut oqaasertaqarpoq.

§ 7 siusinnerusukkat atuuttoq pillugu oqaaseqaatit Inatsisartut peqqus-
sutaanni 1996-imeersumi § 2, imm. 3 pillugu oqaaseqaatit assigaa.

Tamakku saniatigut Inatsisartut peqqussutaata 1989-imeersup piareer-sarneqarnerani suliat Ilinniarfissuup aalajangigaasa oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlateqqinneqarsinnaanerannik apeqqut pillugu qu-laajaaqataasinnaasunik imaqaanngillat.

Inatsisartut peqqussutaata 1989-imerersup meeqqat atuarfiannut ilinni-artitsisut ilinniartitaanissaannik landstingip peqqussutaa nr. 16, 23. okto-ber 1979-imeersaq taarserpaa.

Peqqussummi tassani imaattunik allassimasoqarpoq:

“§ 2. Ilinniartitaaneq Kalaallit Nunaata seminariaanit isumagineqassaaq.

§ 3. Kulturikkut ilinniartitsinermilu direktioni aqutugalugu seminariap aqunne-qarnera landstingip isumagissavaa. Aalajangersakkat pisariaqartut direktionip aalajangissavai.”

§ 2 pillugu oqaaseqaateqartoqarsimangilaq, § 3-li pillugu oqaaseqaatit imaap-put:

“Paragrafini erseqqissarneqarpoq, ilinniartitsisut ilinniartitaanerata manna tikil-lugu pisarnertulli atuarfeqarfiit qitiusumik siulersorneqarnerannut atassasoq, tassa maanna kulturikkut ilinniartitaanermilu direktionimut. Tamatumunnga tunngavi-liussaq unaavoq, meeqqat atuarfiata ilinniartitsisullu ilinniartitaanerata ataqati-giilluinnarnerat.”

Tamatuma kingorna paasinninnera unaavoq Ilinniarfissuup aqqissuus-saanera piffissamut uanga misissuininnut tunngatillugu inissisimanagera su-liassaqarfimmi tassani malittarisassaasimasut naapertorlugit paasineqar-tariaqartoq, pingaartumik meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut ilinniarti-taanissaannik landstingip peqqussutaa 1979-imeersaq naapertorlugu.

Ilusiliinerup Inatsisartut peqqussutaanni siullermi aalajangersarneqar-tup, tassalu Ilinniarfissuup aqutsinikkut allaffissornermi oqartussaasutut Naalakkersuisut ataanniinnerata, allanngortinniarneqarnera Inatsisartut peqqussutaanni kingusinersukkut atuuttuni siunertarineqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

Ilinniarfissuup aalajangigaasa ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisortaqarfimmut oqartussaasu-tut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannik pisorta-qarfiup paasinninnera isumaliutersuutit taakku aallaavigalugit ilalersin-naavara.

Taamaalilluni suliani ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermi ilinni-artussanik tigusinermut tunngasuni Ilinniarfissuup aalajangigaasa Naa-lakkersuisunut oqartussaasutut qulliunerusunut nalinginnaasumik naam-magittaalliuutigineqarsinnaanerisa mattunneqarnissaat Inatsisartut siu-nertarisimagaat isumaqassalluni naammattunik tunngavissaqaanngilaq.

Inatsisartut peqqussutaanni 1996-imeersumi § 4, imm. 2-mi rektorip aalajangigaasa oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigi-neqarnerat pillugu malittarisassaq immikkut ittoq tamatuma kingorna ima-tut paasineqartariaqarpoq pisuni rektorip kisimiilluni Ilinniarfissuaq sin-nerlugu aalajangiiffigisaani oqartussaasumut qulliunerusumut ingerlatit-seqqiisinnaaneq atuuttoq.

A-p qinnuteqaataanik pisortaqarfiup Ilinniartfissuullu suliarinninnerat aalajangiiviginninnerallu.

1. Ilinniartup ilinniarnernerup aallartinnerani timelæreritut atorfeqarnissaanik piumasqaateqarnissamut inatsisitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut.

A-p naammagittaalliuutaa pisortaqarfiup imatut aalajangiivigaa oqarluni ilinniartussatut tiguneqarnissamut misilitsinnermi A angusisimasoq, tamatumunngali peqatigitillugu aalajangiilluni A-p ilinniartitsisunngorniatut najugaq qimannagu ilinniarnini naammassisinnaangikkaa, timelæreritut atorfinitsinneqarsimannikkuni.

Taamaattumik pisortaqarfiup aalajangiinera imatut paasisariaqarpoq A-p ilinniartitsinnermi ilinniartussatut tiguneqassaguni timelæreritut atorfeqarnissaa pisortaqarfiup piumasqaatitut aalajangersarsimagaa.

Piumasqaatip taamaattup inatsisinik unioqqutitsisuunnginnera aalajangerneqartarpoq piumasqaatip taassuma inatsisitigut tunngavissaqarnera imaluunniit piumasqaatip taassuma ingerlatsinnermut inatsiseqartitsinnermi malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit aalajangersarneqarsinnaanera aallaavigalugit.

Piumasqaatip inatsisitigut tunngavissaqarneranik apeqqut pillugu oqaatigaara:

Siullermik maluginiarpara pisortaqarfiup uannut akissummini 28. september 2001-imeersumi innersuussutigisimagaa meeqqat atuarfianni ilinniartitsussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 2-p, 2. maj 1996-imeersup allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 31. maj 2001-imeersumi ilinniartitsunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinnermi ilinniartussatut tiguneqarnissami piumasqaatit allanngortinneqarsimasut.

Inatsisartut peqqussutaanni 1996-imeersumi § 3-mi ilinniartussatut tiguneqarnissami piumasqaatit qulaani issuarpakka.

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 31. maj 2001-imeersumit makku erseerput:

“§ 1.

...

§ 2. § 3 ima oqaasertalerneqassaaq:

“§ 3. Ilinniartitsisussatut ilinniarnissamut siammartitamut ilinniartunngortitanerup tunngavissarai:

1) qinnuteqartut ilinniarnertuunngorniarfimmi atuarsimanissaat imaluunniit ilinniakkamik tassunga assingusumik ilinniarsimanissaat,

2) qinnuteqartut 45-nik ukioqalersimanninnissaat,

3) qinnuteqartup sivikinnerpaamik ukiuni tallimani imuussutissarsiummik suliffeqarsimanissaa,

4) qinnuteqartoq pilersuisuussasoq angerlarsimaffimminik qimatsinissaanut ajornakusuulersitsisumik, aamma

5) qinnuteqartup ilinniarnermi nalaani meeqqat atuarfianni timelæreritut atorfeqarnissani qularnaarsimassagaa.

Imm. 2. Qinnuteqartoq allamik naleqquttumik ilinniagaqarsimasoq imm. 1-imi nr. 2-5 piumasqaatinik naammassinissimaguni ilinniartunngorsinnaavoq.

... ”

Aalajangersagaq § 3, imm. 1-imi nr. 5-itut nutaatut ikkussaq pillugu oqaaseqaatit imaapput:

“§ 3, imm. 1, nr. 5 nutaajuvoq. Piumasaqaalli nutaajunngilaq, kisiannili tiguneqassagaanni piumasaqaatit ilaattut siunnersuummut ilanngunneqarpoq. Tamatuma kingunerissavaa Ilinniarfissuup tiguneqarnermut uppernarsaat nassiukkaangamiuk allakkamini allattassagaa „tiguneqarputit piumasaqaatigalugu ilinniarnerpit nalaani meeqqat atuarfianni timelæreritut atorfeqarnissat qularnaarsimassagit“.“

Pisortaqarfik oqarasuaatikkut 9. november 2001-imi saaffiginnissutinut akilluni oqarpoq peqqussutip allannguutaa manna tikillugu periaasiusup peqqussutikkut aalajangersarneqarneranut takussutissaasoq, peqqussutillu allanngortinneqarnera A-p qinnuteqaataanik suliamik ilaatigut aallaaveqartoq.

Tamatuma kingorna tunngaviutippara peqqussutip allanngortinneqarnera sioqqullugu Ilinniarfissuaq timelæreritut atorfinitsinneqarnissamik aamma piumasaqaateqartarsimasoq.

Kisianni peqqussutip allannguutaanit ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineri ilinniartussatut tiguneqarnissamut taamatut piumasaqaateqarnissamut siusinnerusukkut inatsisitigut tunngavisaqarsimanera takusinnaanngilara.

Taamaattumik inatsisitigut tunngavissaqarsimasinnaanerani apeqquut malittarisassat oqartussaasut A-p ilinniarnermi ilinniartussatut tiguneqarnissamik qinnuteqaataanik suliarinninnerisa nalaanni atuuttut qanoq paasineqarnissaannik isumasiuineq aallaavigalugu aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineq taanna meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnerat pillugu isumaginninnermilu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 1-ikkut 16. maj 1989-imeersukkut atulersinneqarpoq.

Ilinniartitsineq taanna Inatsisartut 1988-imi ukiakkut ataatsimiinneranni ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsineq pillugu ataatsimoortumik oqaluuserinninneq tunngavigalugu pilersinneqarpoq.

Oqaluuserinninnermut tassunga tunngaviusoq tassaavoq isumaliutissiissut, Atuartitaanermut Naalakkersuisup 1987-imi suleqatigiissitaliaanit saqqummiunneqartoq.

Isumaliutissiissummit tassannga ilaatigut makku erserput:

“II. Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineri ilinniartussarsiorneq.

Ilinniarnertuunngorlutik naammassisartut pillugit kisitsisitigut paasissutissat tunngavigalugit suleqatigiissitaliap nassuerutigaa ilinniartitsisunngornianik qitiusumik ataasiinnarmik ilinniarfeqarnikkut ilinniartitsisussaaleqineq siunissami qaninnerusumi qaangerneqarsinnaanngitsoq.

...

Ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineq inunnut ilaqutariissutsikkut pissutsit allatigulluunniit qilersugaaneq pissutigalugit illoqarfimmut ilinniarfilimmut nuunnissaminnik kissaateqanngitsunut sammitinneqarpoq. Inuit anguniarneqartussat tassaagajuttussaapput inersimasut 25-t sinnerlugit ukiullit

atuarsimanikkut pisinnaasaqarluartut, immaqa timelæreritut suliffeqareersut, imaluunniit inuit inuussutissarsiuutitigut tunngaviusumik tassungaluuunniit assingusumik ilinniagaqarsimasut, piffissami aalajangersimasumi suliffeqarsimangitsut imaluunniit allamik suliffeqalernissaminnik kissaateqartut.”

... (Taanna isumaliutissiissutip kalaallisuaani ilanngunneqarsimangimmat Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

“KAPITALI 9.

Ilinniartitsisussat illoqarfimmi ataasiinnaanngitsumi ilinniartitaanerat.

Siulequt.

...

Tamakkua ilinniartitaanissaat aqqissuunneqarpoq taamaaqatigiissillugit ilinniartitaaneq meeqqallu atuarfianni sulineq nammineq tiimeqarluni (timelæreritut sulineq).

...

Ilinniartitaaneq ukiunik pingasunik sivisussuseqarpoq. Aqqissuussineqassaaq illoqarfimmi aamma nunaqarfimmi anginerusuni, ilinniartitsisoqartuni atuartitsinermut sungiusaalluarsinnaallutillu ilinniagaqarnermi siunnersuilluarsinnaasunik ilinniartitsisoqartuni.

...

Atuarfiup ilinniartitsisunngorniartut skemaliuuttassavai namminneq (kisimiillutik) atuartitsiffissaannik tiimilerlugit (timelæreritut sulineq).

Ilinniartitaaneq pisariaqartitsiffiuvoq iluaqusersuutissanik.

Tiimit praktikkerfusut, ataatsimiinnermut atorineqartut, ilinniartitsinermi siunnersuisutut sulinermut atorineqartut akissarsissutigitinneqartassapput.

Aammattaaq ukiut tamaasa aningaasaqartitsineqartassaaq nunaqarfigisaq qimallugu pikkorissartitsisarnissanut. Aamma aningaasasaqartitsineqartassaaq ilinniarnermi atortussat piukkunnartut nutsertinneqartarnissaannut.

Suleqatigiit kissaatiginartutut tikkuarpaat nutserisutut ilinniagaqarnermilu siunnersuisutut atorfinnik pisortaqarfimmi pilersitsisoqarnissaa.

Ilinniagaqarnissamat qinnuteqartussat kajumilersinneqassappata pisariaqarpoq qinnuteqartup inuuniarnikkut atugarisaasa ilinniarnerrata nalaani annertuumik ajornerulersinneqannginnissaat.

Taamaattumik akissarsiaasaqartitsineqartariaqarpoq timelærerip suliffissani tamakkerlugu (27 tiimini) suliguni akissaarsiaanut naapertuuttunik; taamaassappat aningaasaqartitsineqassaaq ilinniartitsisunngorniartumut ataatsimut timelærerip akissarsiaasa 15/27-iisa missaannik.

Ilinniartunngornissamat piumasarisat.

Ilinniartunngortussat seminariap akuerissavai periaasissallu aalajangertassallugit.

1. Ilinniartunngortussat ukioqassapput 25-45 miss.

2. Ilisimasassat nalinginnaat annertussapput, qinnuteqartut kalaallisut atuffarillutillu allassinnaalluassapput, paasinarluartumik oqalussinnaassapput, oqaatsit isumaannik paasinnilluarsinnaasariaqarput, kisitsisinnaalluartaqarput, qallunaat oqaasiinik nalunanninnerusunik atuarluarsinnaasariaqarput.

3. Aallarnisaataasumik misiliinermik qaammatinik pingasunik sivisussusilimmik akuersineq.

Ilinniarnerep aqqissuussaanaera.

Ilinniarnep pingasunik immikkoortortaqarpoq:

1. Ilinniartitsisunngorniartup ilinniarnerep suliffissallu ilinniartitsisunngorniartoq tigu-neqartinnagu “praktikkertillugu” misiliineq qaammatinik pingasunik sivisussuseqartoq.

2. Illoqarfimmi/nunaqarfimmi ilinniarnerep pingasunik ilinniarnep.

3. Ilinniarfissuarmi ukiumi ataatsimi (nammineq piumasutsimik) ilinniarneq.

1 pillugu. Qaammatinik pingasunik sivisussusilimmik misilitsinneq.

Qaammatini pingasuni misilitsinnissaq ilinniartitsisunngorniartup aallartissavaa kingusinnerpaamik ukiup ilinnialerfissami taassuma, augustip aallaqqaataani aallartittussap, qaammataani martsip ulluisa aallaqqaataani. Qaammatit taakkua pingasut naaneranni seminariap nalilissavaa ilinniartitsisunngorniartup ilinniartitsisutut sulinissamut qanoq piukkunnartiginera, nalileereerunilu ilinniartitsisunngorniartoq nalunaarfigissallugu misilinneqarnerata akuerineqarneranik akuerineqannginneranilluunniit.

Misiliinerup ilinniartitsisunngorniartoq tunngavissaqalersissavaattaq ilinniartitsutut sulinissamut piginnaassutsimi soqutiginninnermilu nalilerniarnissaanut.

2 pillugu. Illoqarfimmi/nunaqarfimmi ilinniarfigisassami ukiuni pingasuni ilinni-
arneq.

Illoqarfimmi/nunaqarfimmi ilinniarfigisassami ilinniarneq pingasunik immikkoortoqarpoq:

a. Nammineq atuartitsineq praktikkertitsisartumit (praktiklederimit) ilitserorneqarluni

b. Imminut ilinniartinneq praktikkertitsisartumit (praktiklederimit) ilitserorneqarluni

c. Nunaqarfigisaq qimallugu (kursuserititsivissamukarluni) kursusernerit.

Nammineq atuartitsineri, sapaatip akunneranut 12 miss. tiimeqarfiussami, pingaarnerutillugit atuartitsissutigineqassapput kalaallit oqaasii, kisitsineq/-matematik, paasisitsiniaaneq minnerpaamillu assassorluni atuartitsissutinilu allani fagi ataaseq. Atuartitsineq 4.-9. klassini ingerlanneqarnerussaaq.

Ukiuni pingasuni imminut ilinniartinnermi, minnerpaamik ukiumut ataasiarluni kursuserneq ilanngullugu, ilinniartitsisunngorniartup tunngaviusumik ilisimasassat ilisimaligai naapertuutissapput peqqussut naapertorlugu ilinniartitsisunngorniartut fagiisa ataani taaneqartut ukiuni siullerni marlunni imarisaanut.

...

Ilinniagaqarnermi siunnersuisorisap isumagissavaa imminut ilinniartinnerup ilinniartitsisunngorniartup ulluinnarni perorsaaneq eqqarsaatigalugu suliassaanut naapertuunnissaa.

Pilersaaruserneq, nakkutilliineq sumiiffinnilu atuartitsinerit Ilinniarfissuup siulersugarai." (Immikkoortortaq taanna aamma nutserneqarsimangimmat Atorfearfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imit 16. maj 1989-imeersumit ilinniartussatunig tigusernermi piunasaqaatit aamma ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinerup imarissaa pil-lugit makku erserput:

"§ 10. Ilinniartitsisussat ilinniartitaaneranni illoqarfimmi ataasiinnaangitsumi ingerlanneqartumi ilinniartunngornissaq pillugu malittarisassat immikkut ittut naalakkersuisut aalajangertassavaat, naleqq. §§ 17-20.

...

§ 17. Ilinniartitsisussat illoqarfiit ilaanni ilinniartitaaneranni makku ingerlanneqassapput:

1) Nammineerluni ilinniartitsineq fagit makku pingaarnerutillugit: Kalaallit Oqaasii, regning/matematik, orientering aamma fagi mernguernartoq (praktisk-/musisk fag) minnerpaamik ataaseq.

2) Immineerluni ilinniartinneq ukiumut ataasiarluni kursuseriartortarnermi ilalik atuartitsissutinik makkunanna:

a. Fagit perorsaaneermut tunngassuteqartut:

Pædagogik, psykologi aamma atuartitsinermik ilinniartitsinermik ilinniarneq.
b. Fagit: Kalaallit oqaasii, regning/matematik aamma orientering kristumiussut-
simut tunngasunik ilalik.

3) *Tapersiutaasumik ukiumi ataatsimi ... ilinniarneq:*

...

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 20 malillugu makku pillugit malit-
tarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersassavaat:

"1) Illoqarfiit ilanni (qitiusup avataani) ilinniarfissamik pilersitsinissamut pi-
masarineqartut.

2) *Fagit, kursuset ilitsersuinerullu siunertarisassaat imarisassaallu.*

...

§ 10 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq:

"Ilinniartitsisunngorniatut Ilinniarfissuup avataani ilinniarfiannut tiguneqarneq
pissaaq naalakkersuisut aalajangersagaat malillugit. Aalajangersakkani taakku-
nani piumasarisat ilagissavaat ilinniarfigisami:

1) *Ilinniartitsisunngorniarlutik qinnuteqartut ima amerlatigissapput gruppemik*
pilersitsinissamut naammallutik.

2) *Ilinniarfiususaaq ilinniartitsisusaaqassaaq seminariami ilinniartitsisusin-*
naallutik; amerlanertigut meeqqat atuarfianni ilinniartitsisut, pisariaqarpat taper-
taasumik kursuseritneqartarnermikkut Ilinniarfissuarmut seminariami ilinniartitsi-
sutut piffissat ilaanni atorfinitsinneqartarsinnaasunit.

3) *Ilinniarfiusussami pigineqassasut atuartitsinermi atortussat naleqquttut, soor-*
lu init atortuutillu.

Taamaattumik illoqarfimmi ilinniarfiusussami najugalik ingerlaannartumik tigu-
neqarnissaminik piunasaqarsinnaanngilaq matuma siuliini taaneqarlutik piunasa-
rineqartut naammassineqarsimatinnagit.

Ilinniartunngorumasunik qinnuteqartoqartoqartillugu nalinginnaasumik pi-
masarineqartassaaq qinnuteqartup 25-nit 45-nut ukioqalereersimanissaa, ilisima-
saasa annertuujunissaat, kalaallisut atuffarillunilu allalluarsinnaanissaa, oqaatsi-
nik atulluarsinnaanissaa, kisitsillaqqissuunissaa aammalu qallunaat oqaasiinik
ajornannginnerusunik atuarluarsinnaanissaa."

§ 20 pillugu oqaaseqaateqartoqanngilaq, kisianni § 17 pillugu oqaase-
qaatinit erserpoq:

"Nammineerluni ilinniartitsineq tunnganerussaaq 4.-9. klassinut. Ilinniarnerup
ilaa taanna ukiunik 3-nik sivisussuseqarmat, pisariaqanngilaq fagit tamaasa pin-
ngitsoorani atuassallugit ukiuni pingasuni tamani. Nammineerlunermut tiimit sap.
akunneranut 12 timmit missiliorpaat sap. akunnerini 40-ni ukiuni pingasuni.

Nammineerluni ilinniartitsinermut praktikledereqartitsineqassaaq ataatsimik im-
minullu ilinniartinnermut studieledereqartitsineqassalluni ataatsimik. Nammineer-
luni ilinniartitsineq akissarsissutaassaaq. Imminut ilinniartinnissaaq aalajangerne-
qassaaq Ilinniarfissuarmut, aqqqissuussisartussamittaaq ukiumut kursuseriartortar-
nissamik.

...

Tamatuma kingorna nalunaarut nr. 37, 28. august 1990-imeersaq, 1.
september 1990-imi atuutilersoq, Inatsisartullu peqqussutaanni taaneqar-
tumi 1989-imeersumi §§-inik 10-mik 20-millu inatsisitigut tunngaveqartoq
Naalakkersuisut aalajangersarpaat.

Nalunaarummi tassani ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarnis-
sami piunasaqaatit ilinniartitsinerullu imaa pillugit makku aalajangersar-
neqarsimapput:

“§ 2. Ilinniartitsisussat ilinniartitaaneranni illoqarfimmi ataasiinnaanngitsumi ingerlanneqartumi ilinniartunngornissamut makku piumasarineqarput:

- 1) Ima ukioqqortutiginissaq: 25-niit 45-nut.
- 2) Sivikinnerpaamik ukiuni tallimani inuussutissarsiorimanissaq.
- 3) Pilersuisutut ima pisussaaffeqartiginissaq ilinniartunngorniartup Nuummi ilinniartitsisutut ilinniarneq naammassisinnaanagu, aamma
- 4) kalaallit oqaasiinik, qallunaat oqaasiinik regning/matematikkimillu piginnaassuseqarnissaq.

...

§ 4. Ilinniarneq ukiunik sisamanik sivisussuseqarpoq arfineq-pingasunillu semestereqarluni.

Imm. 2. Ilinniarnep ukiui siulliit pingasut ingerlanneqassapput Kalaallit Nunaanni atuarfimmi Nuup avataaniittumi timelærerit sulinermit atasumik.

Imm. 3. Ilinniarneq aqqissorneqarpoq aqqissuussamik timelærerit meeqqat atuarfianni sulinermit, immineerluni ilinniarnermik, studiekreditsimik kursuseriartortarnermillu.

...

§ 5. Ilinniartitsisussat illoqarfiit ilaanni ilinniartitaaneranni fagit makku ilinniartunit ingerlanneqassapput:

- 1) Nammineerluni ilinniartitsineq praktikkernerlu ...

...

§ 7. Nammineerluni ilinniartitsineq pillugu atuarfik naliliissaaq uku atorlugit: akuerineqarpoq imaluunniit akuerineqanngilaq.

...

Tamatuma kingorna meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 2. maj 1996-imeersoq Inatsisartut akueraat, taassumalu Inatsisartut peqqussutaat 1989-imeersoq taarserpaa, 1. august 1996-imilu atuutilerluni.

Peqqussummi tassani ilaatigut imaattunik aalajangersagaqarpoq:

”§ 3. Ilinniartitsisussatut ilinniarnissamut siammartitamut ilinniartunngortitaanerup tunngavissarai:

- 1) qinnuteqartoq 45-nik ukioqalereersimassanngitsaq,
- 2) qinnuteqartoq ilinniakkamut attuumassuteqartumi inuussutissarsiorluni sulisimassasoq ikinnerpaamik ukiuni 5-ni, aamma
- 3) qinnuteqartoq pilersuisutut pisussaaffeqassasoq, najugaqarfimmi qimannissaanut akornutaasumik.

...

Kapitali 4

Ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq siammartitaq

...

§ 11. Ilinniarneq ilinniartunut ataasiakkaanut tamanut faginik ukuninnga annerussuseqarpoq:

- 1) Fagit pinngitsuugassanngitsut:

a) fagit pamersaanermut tunngasut; pamersaaneq, psykologii, atuartitseriaatsit, pamersaanermut tunngatillugu immikkut sammisat aamma atuartitsinermit misilitaanerit.

...

§ 12. Naalackersuisut, pissutsit immikkut ittut pisariaqartippassuk, ilinniartoq fagini § 11-mi taaneqartuni ataatsimik arlalinnilluunniit malinninnginnissamut akuerisinnaavaat,

...

§ 16. Naalakkersuisut aalajangissavaat ilinniartitsisussatut ilinniarnermut siammartitamut malittarisassat makku:

1) ilinniartitsinermut siammartitamut (illoqarfimmi) pilersitsinissamut tunngavissat,

2) fagit, pikkorissarnerit ilitsersuutillu siunertaat imaallu,

3) ilinniarnermi peqataanissamut pisussaaffik,

4) misilitsinnernut pisinnaassutsimillu naliliinermut ilusissat piumasallu,

5) misilitsinnerit ingerlanneqartarnerat,

6) karakterit naliliinerillu,

7) ilinniarnernerup ilinniartitsisussatut ilinniarnermut katersuutsitamut naammattorsagaanera.

...
§ 22. Ilinniartut neqeroorfigineqassapput ilinniakkaminnut misilitsitaanerminnullu ilitsersuussinermik.

...
§ 25. ...

Imm.3. Maleruaqqusat Meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussat ilinniartitaasarnerat pillugu isumaginninnermillu suliaqartussanik ilinniartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. maj 1989-imeersoq naapertorlugu aalajangersarneqarsimasut atuinnarallassapput allangortinneqarnissartik imaluunniit Inatsisartut peqqussutaat manna tunngavigalugu aalajangersarneqartutigut atorunaarsitaanissamik tungaanut.”

Peqqussutissatut siunnersuut, suliamik naliliininnut sunniuteqartoq pillugu oqaaseqaatit imaattut nassaassaapput:

“§ 3, imm. 1 pillugu.

Ilinniartitsisussatut ilinniarnermut siammartitamut ilinniartunngortitaaneq nutaanik tunngaveqalerpoq. Siullermik qinnuteqartoq 45-nik ukioqalersimassanngilaq. Aappasaanik qinnuteqartoq inuutissarsiutigalugu sulisimassaaq ikinnerpaamik ukiuni tallimani. Pingajussaanik qinnuteqartoq pilersugaqassaaq akornutaasunik ilinniartitsisussatut ilinniarnermut katersuutitamut naammassiseqarnissaanut.

Piumasarisat taakku pingasut tamarmik qinnuteqartup ilinniartunngortitaannginnerani tassunga atussapput.

...
§ 22 pillugu.

Nutaajuvoq peqqussummi aalajangerneqarmat ilinniartut ilinniarnerminnut - atuartitsinermillu misiliinerminnut ilitsersorneqarnissamut neqeroorfigineqarnissaat. Nalunaarutitut ilusilikkamik tamanna pillugu aalajangersakkamik pilersitsisoqarsimannngilaq, kisiannili aalajangersagaq taamaattoq peqqussummut ilanngukkaanni Ilinniarfissuarmut piumasarisaq nalunaarutini ilanngullugu allanneqarsinnaavoq. Taamaaliornikkut ilinniartut inatsisitigut qularnaatsumik pineqarnissaat pitsannorsarneqarpoq.”

Taamaalilluni pineqarpoq A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartunngornissaminik qinnuteqaataata suliarneqarnerani Inatsisartut peqqussutaata 1996-imeersup aamma nalunaarutip 1986-imeersup atorneqarnera.

Tamatuma kingorna ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniarnermik ingerlatsissagaanni ilinniartup ukiuni pingasuni siullerni meeqqat atuarfianni Nuup avataaniittumi timelæreritut sulinissaata piumasaqaataaneramik pisortaqaarfiup paasinninnera ilalersinnaavara.

Taamaattorli tamanna imatut paasineqarsinnaanngilaq timelæreritut atorfinitsitaaneq ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqassagaanni piumasagaatinngortinneqarsinnaasoq.

Ilinniartitsinerup timelæreritut atorfeqareertunuinnaanngitsoq ingerlanneqarsinnaanera, suliassa qarfigimmi tassani malittarisassat ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqassagaanni timelæreritut atorfeqareernissaq piumasagaatitut taanngimmasuk, Ilinniarfissuup ilinniartitsinermit akissusaanera kiisalu Ilinniarfissuup ilinniarnermi sulinermillu misiliinermi ilitersuinissamut immikkut pisussaaffiligaanera isigalugit, tak. tulliuttuni tamanna pillugu oqaaseqaatit, isumaqarpunga pisorta qarfik ilinniartitsisunnigornianik najugaq qimannagu ilinniartitsineq pillugu peqqussummi malittarisassani inatsisitigut tunngavissaqarsimanngitsoq ilinniagaqartup timelæreritut atorfinitsitaasimanissaa ilinniartussatut tiguneqassagaanni piumasagaatitut ilanngutissallugu.

Ingerlatsinermit inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit inatsitigut tunngavigisaq pillugu apeqqut.

Ingerlatsinermit inatsiseqartitsinerup aalajangiinermi inatsisitigut sunniutigitinneqartunut ilassutitut piumasagaateqarsinnaaneq mattutinngilaa.

Kisianni piumasagaatit suut piumasagaatigineqarsinnaanerat killeqarpoq.

Ingerlatsivik aallaavittut piumasagaatinik aalajangersaanissamut aallaavittut mattunneqarsimavoq, piumasagaatinik aalajangersaanissamut periarfissaq inatsimmi immikkuualuttulersorluagaasumik aalajangersarneqarsimappat.

Ingerlatsivik piumasagaatinik inatsisinik unioqqutitsilluni piumasagaateqarnermik takussutitsisunik aamma aalajangersaasinnaanngilaq.

Aammattaaq piumasagaatit aalajangiivigineqartumut pingaarnertut aalajangiinerup saniatigut annertuumik nanertuutissiisunik nassataqartunik aalajangersaasoqassappat, inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piumasagaataavoq.

Meeqqat atuarfianni ilinniartitsussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisaanni nr. 2-mi, 2. maj 1996-imeersuni § 3-mi ilinniartunngortitaanermut tunngavissat pingasut aalajangersarneqarput.

Tunngavissani taakkunani timelæreritut atorfeqareernissaq ilaanngilaq.

Kisianni Inatsisartut peqqussutaata taassuma piareersarlugu suliarineqarnerani aamma isumaliutissiissut Inatsisartut peqqussutaat 1996-imeersoq malillugu ilinniartitsisunnigornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermit tunngaviusumit ersepoq ilinniartitsineq taanna innuttaasunut inuussutissarsiornikkut timelæreritut atorfeqarnermit allaasumik tunuliaqatalinnut aamma ammasoq.

Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaat taanna malillugu timelæreritut atorfinitsinneqarneq ilinniartitsinerup ingerlaneranut ilaavoq.

*Aammattaq Ilinniarfissuup ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermut akisussaanera Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 18, imm. 3-p nassata-
raa, tak. tamanna pillugu ataani erseqqinnerusumik allaaserineqartoq.*

*Kisianni pisortaqarfiup tusarniaanermut akissutaa 28. september 2001-
imeersoq imatut paasivara inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermut tun-
ngasuni ilinniagaqartut sulinermik misiliinissamut atorfinitsinneqarnissat
pisariaqartut namminneq pissarsiarissagaat periaasiusoq.*

*Paasinninnera malillugu pingaartillugu isiginiartariaqarpoq periaaseq
taanna ilinniartitsisunngorniartunik ilinniartitsineq eqqarsaatigalugu inat-
sisitigut tunngavissaqanngimmat, Ilinniarfissuaq ilinniartitsinermut aqut-
sinikkut allaffissornermi akisussaasuummat, aamma periaatsip taassuma
piunerata immi ilinniagaqartut sulinermik misiliinissamik nammineq pis-
sarsisinnaanngitsut praktikkerfissaannik pissarsissunniarlugit Ilinniarfis-
suaq suliniuteqaqataasussaammat. (Ataqatigiinneqarnermi tassani Ilinni-
arfissuaq qanoq annertutigisumik peqataanissamut pisussaaffeqarnersoq
Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mi ilitersuinissamut ikiuunnissamullu
pisussaaffik kiisalu timerlærerinik atorfinitsitsinissamut pisinnaatitaaneq
pillugu malittarisassat pillugit allaaserisannit erserpoq.)*

*Tamatuma kingorna eqikkaallunga isumaqarpunga A ilinniartitsisun-
ngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartutut tiguneqas-
saguni ilinniarnermi aallartinnerani timelæreritut atorfinitsinneqarsima-
nissani nammineq isumagissagaa piumasaaqaatitut aalajangersassallugu
pisortaqarfik aamma Ilinniarfissuaq inatsisitigut tunngavissaqarsiman-
ngitsut.*

*A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi
ilinniartussatut tiguneqarnissaani piumasaaqaammik inatsisinik unioqqutit-
sisumik pisortaqarfiup ilanngussisimanagera ajuusaarnartorujussuartut isi-
gaara.*

*2. Ilinniarfissuup ilinniagaqartut eqqarsaatigalugit pisussaaffii pillugit
apeqqut.*

*A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi
ilinniartussatut tiguneqassaguni timelæreritut atorfinitsinneqarnissaminik
nammineq isumaginnissimanissaanik piumasaaqaammik aalajangersaas-
salluni inatsisitigut tunngavissaqarsimanngimmat matuma kingorna ilinni-
agaqartut ilinniartitsinermik ingerlatsisinnaanerat qulakkeerniarlugu pi-
sussaaffiit suut Ilinniarfissuup pisussaaffiginerai naliliiffigissallugu pissu-
sissamisoortoq isumaqarpunga.*

*Qulaani oqaatigineqartutut Inatsisartut peqqussutaanni 1996-imeer-
sumi § 18, imm. 1-imit erserpoq ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq Ilinni-
arfissuarmit "isumagineqartoq".*

*Aammattaq aalajangersagaq taanna meeqqat atuarfiannut ilinniartit-
sisut ilinniartitaanissaannik landstingip peqqussutaanni nr. 16-imi, 23. okto-
ber 1979-imeersuni § 2-mit allanngortinnagu ingerlateqqinneqarsimavoq.*

Inatsisartut peqqussutaata 1996-imeersup imaluunniit siusinnerusukkut malittarisassaasimasut piareersarlugit suliarineqarnerini ilinniartitsinerup ingerlanneqarsinnaanera eqqarsaatigalugu Ilinniarfissuaq sunik pisussaaffeqarnerisooq isummerfigineqarsimanngilaq.

Taamaattumik aallaavik tassaasariaqarpoq Ilinniarfissuup ilinniartitsinerup immikkoortuisa ataasiakkaat ilinniartunut neqeroortiginissaannut akisussaaniissaa.

Tamatununga peqatigitillugu Ilinniarfissuup ilinniartitsinermut akisussaana Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut atasumik paasineqartariaqarpoq, taannami malillugu ilinniakkanut sulinermillu misilittaannermut ilitersuussissalluni pisussaaffeqarmat.

Malittarisassakut tassuuna ilinniagaqartut inatsisitigut innarlitsaalineqarnissaat Inatsisartut pingaartillugu isiginiarsimavaat, taamaattumillu isumaqarpunga ilitersuineq ingerlanneqassasoq ilinniagaqartup ilinniarnerninik ingerlatsinerminut atatillugu pisinnaatitaaffimmi isumaginnissaanut sapinngisamik pitsaanerpaanik tunngavissaqalersitsisumik.

Pingaartumik sulinermik misiliinertaa eqqarsaatigalugu Ilinniarfissuup ilinniagaqartoq ilitersuussavaa pineqartoq pisinnaatitaaffimminik sapinngisamik pitsaanerpaamik isumaginnissinnaannortillugu, sulinermik misiliisutut atorfinitsinneqarnermut atatillugu aamma sulinermik misiliinerup ingerlaneranut naanerannullu atatillugu.

Taamaattumik paasinninnera malillugu pisorta qarfiup Ilinniarfissuaq piuaaffigisimasariaqaraluarpa A ilinniartitsinermut atatillugu timelæreritut atorfinitsinneqarnissaminik qinnuteqaateqarneranut atatillugu soqutigisaminik isumaginninniarnernani ikioqqullugu.

Aamma isumaqarpunga pisorta qarfiup naammagittaalliummik suliarinninnermini K kommunip A timelæreritut atorfinitsissallugu kissaatiginnikkaa nalunnginnamiuk Ilinniarfissuaq piuaaffigisimariaqaraluarpa A-p K kommunimi timelæreritut atorfinitsinneqarnissani kissaatiginneraa misissoqqullugu, tamannalu kissaatigippagu tamatuma kingorna kommuni qinnuigalugu A eqqarsaatigalugu aalajangeeqqullugu.

Kommunip aalajangiinera tamatuma kingorna pisorta qarfiimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Aamma isumaqarpunga malittarisassamik taassuminnga akuersissutiginninnermikkut isiginiagassat Inatsisartut pingaartillugit isiginiarsimasaat eqqarsaatigalugit Inatsisartut Naalakkersuisullu nalunaarfigisariaqarikka nalunaarummi malittarisassanik, Ilinniarfissuup ilinniarnermut sulinermillu misiliinermut atatillugu ilitersuinissamut qanoq annertutigisumik pisussaaffeqarneranik erseqqinnerusumik allaaserinnittunik, aalajangersaasoqarnissaa pisariaqartinneqartoq, tak. Ombudsmandi pil-lugu inatsimmi § 11.

Ilitersuinissamut pisussaaffiup allaaserineqartup saniatigut suliaq taanna Ilinniarfissuup ilinniartitsinermut akisussaasutut ilinniartitsineq si-

unertaralugu timelæreritut atorfinitsitsineq eqqarsaatigalugu immikkut pisinnaatitaaneri pisussaaffiilu pillugit apeqqummik saqqummersitsivoq.

Apeqqut taanna Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit taanna pia-reersarlugu sullivan isummerfigineqanngilaq.

Allatut oqaatigalugu meeqqat atuarfianni ilinniartitsisussanik ilinniartitsineq pillugu ilinniartitsinermi malittarisassat imminni ilinniartut sulinermik misiliiiffissaannik, ilinniartitsinermut Ilinniarfissuup aamma akisussaaffigisaanut ilaasunik, Ilinniarfissuup qulakkeerussinissaa akornusinnigilaat.

Taamaattumik tamakku eqqarsaatigalugit Ilinniarfissuup pisinnaatitaanera pisussaaffigisinnaasaalu timelærerinik atorfinitsitsinissamut pisinnaatitaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut aallaavigalugit nalilivigineqartariaqarput.

A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartunngorniarluni qinnuteqarnerata nalaani timelærerinik atorfinitsitsinermut pisinnaatitaaneq kommuniniippoq, tak. kulturimut atuartitsinermullu tunngasut siulersorneqarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 7. maj 1988-imeersoq.

Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 16 malillugu kommunit timelærerinik atorfinitsitsisarnermi oqartussaasuupput.

Tamatununga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 64, imm. 1 naammagittaalliortarneq pillugu ataatsimoortumik aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

"Kommunini pisortat aalajangigaannut assuarliutiginiakkat naalakkersuisunut saqqummiunneqarsinnaapput. Taamaallaat tassani pineqarput nuna tamakkerlugu ingerlatanut imaluunniit meeqqat atuarfiat, sunngiffimmi sammisassaqartitsineq, bibliotekeqarneq aamma kulturimut qaammarsaanermullu tunngasumik sulineq pillugu peqqussutit aammalu inatsisartut naalakkersuisulluunniit aalajangigaasa allat qanoq paasineqarsinnaanerannut tunngasut. Assuarliut saqqummiunneqarsinnaavoq pisortanit, suliniaqatigiinnit imaluunniit inunnit aalajangiinnermi pineqartunit."

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinik nassaassaqaanngilaq.

Naammagittaalliorsinnaanermut aalajangersakkap taama ammatigisumik oqaasertalersugaanera pissutigalugu isumaqarpunga atorfimmik qinnuteqartup pineqartup timelæreritut atorfinitsinneqarnissaanik itigartitsisoqarnissaanik kommunip aalajangiinerata pisortaqaarfimmut naammagittaalliuutiginnissaanut periarfissaq ilanngunneqartutut paasineqartariaqartoq.

Taamaattorli tamatuma kommuni inummik aalajangersimasumik timelæreritut atorfinitsitseqqullugu pisortaqaarfiup kommunimut peqqusisinaaneranut piginnaatitsinerup inatsisitigut erseqqissumik tunngaveqarnera nassatarinngilaa.

Pisumi atorfinitsinneqarnissamik qinnuteqaammik kommunip itigartitsinera pisortaqaarfimmit inatsisinik unioqqutitsinertut tunngavissaqaanngitsutulluunniit nalilernerqartillugu pisortaqaarfiup piginnaatitaanera suliap kommunimi suliareqqinneqarnissaanik innersuussinermut pisariaqarne-

ralu naapertorlugu kommunip suliamik suliarinninneranik isornartorsiu-
nermut killilerneqarsimasussaavoq.

Tamanna aallaavittut atorlugu A timelæreritut atorfinitsinneqarsinnaa-
nersoq kommunip aalajangiisussatut siullertut kisimi aalajangiivigissal-
lugu pisinnaatitaanerani pisortaqarfiup paasinninnera ilalersinnaavara.

Kisianni tamatumunnga peqatigitillugu isumaqarpunga inatsiseqartitsi-
nikkut ilusiliineq una aallaavigissallugu ajornartorsiutitaqartutut isikko-
qartoq: Ilinniartitsisunngornianik ilinniartitsinermut akisussaaffik Ilinni-
arfissuarmiittoq, ilinniagaqartulli atorfinni ilinniartitsinermut ilaasuni a-
torfinitsinnissaannut pisinnaatitaaneq kommunimiilluni.

Taamatut ilusiliinikkut isiginiagassat kommunip timelærerinik atorfinit-
sitsineq pillugu aalajangiinerini tunngaviusut tamatumunnga peqatigitil-
lugu ilinniagaqartup ilinniartitsinermik pineqartumik ingerlatsinissamut
naleqquttuuneranik apeqqutip aalajangiivigineqarnera eqqarsaatigalugu
inatsisinik unioqqutitsisunnginnissaat qulakkeerneqarsimanngilaq.

Allatut oqaatigalugu ilinniagaqartut ilinniarnissaat siunertaralugu a-
torfinitsinnissaannut kommunit pisussaaffeqanngillat.

Assersuutigalugu aningaasaqarnikkut isiginninneq aallaavigalugu, ima-
luunniit pineqartup allami atorfeqarsimaneranut tunngasunik ilisimasat
aallaavigalugit imaluunniit pineqartup pissutsinik pineqartup inuttut atu-
gaanik ilisimasat aallaavigalugit kommunip ilinniagaqartumik atorfinitsit-
siumannginnera aallavittut inatsisinik unioqqutitsisunik tunngaveqartus-
saavoq, pineqartup ilinniakkamik ingerlatsisinnaassuseqarneranik nalilii-
neq eqqarsaatigalugu.

Tamatuma parlattuanik ilinniagaqartup ilinniakkaminik ingerlatsisin-
naassuseqarneranik aalajangiineq Ilinniarfissuup imaluunniit rektorip
aalajangiinerissagaa naatsorsuutigisariaqarpoq, taakkumi Inatsisartut
peqquussutaat 1996-imeersoq malillugu tassaammata ilinniartussatut tigu-
neqarnissaq aamma ilinniagaqartumik peersitsineq kiisalu ilinniarnepup i-
ngerlaneranik naliliineq pillugit naliliisussat.

Taamatut ilusiliisimaneq Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 31. maj
2001-imeersuni attatiinnarneqarsimavoq, tassami timelæreritut atorfinitsi-
taaneq ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarnissami piunasaqaati-
tut massakut takuneqarsinnaalersillugu allanngortinneqarsimammat.

Taamaattumik malittarisassat massakuttut iluseqarpata ilinniagaqartut
pissutsit ilinniakkamut attuumassuteqanngitsut pissutigalugit ilinniartitsi-
sutut ilinniarnerminnik ingerlatsinissaminnut akornuserneqarsinnaanerat
Inatsisartut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginiarlugu aalajangerpunga,
tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

3. Pisortaqarfiup Ilinniarfissuullu suliamik suliarinninnerat.

Ilinniarfissuup suliamik suliarinninnera.

Tunngavilersuut:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22-mi aalajangersarneqarpoq aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqartoq tunngavilersuummik ilaqartinneqartassasoq.

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermini piumasaqaataavoq tunngavilersuut taanna sukumiisuussasoq.

Ilinniarfissuup A-mut allagaanit 17. maj 1999-imeersunit erserpoq A ilinniartussatut tiguneqarnissamut misilitsinnermini angusisimanngitsoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu A-p ilinniartussatut tiguneqarnissamik itigartitaanermi naammagittaalliuutaata pisortaqarfimmit suliarineqarneranut atatillugu Ilinniarfissuup nassuiaataanit 14. juni 1999-imeersunit erserpoq A-p ilinniartussatut tiguneqannginneranut tunngavilersuuterpiaasoq tassaasoq K kommunip A-mik timerlæreritut atorfinitsitsinissamik kissaateqannginnera.

Isumaqarpunga Ilinniarfissuup A-mut tunngavilersuutimigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 22 erseqqissummik sumiginnarsimagaa.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarnissanissamut pisussaaffik:

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imi suliami aalajangiisoqannginnerani suliami illua'tungiusut isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik pillugu imaattumik aalajangersaasoqarpoq:

“Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinangippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.”

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik aamma atuuppoq innuttaasoq suliami paasissutissanik ilisimasaqarpat, paasissutissallu taakku pineqartumut nanertuutaasumik atorneqarniarnerannik innuttaasup naatsorsuutigissagai ilimagineqarsinnaangippat.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu malittarisassat innuttaasut inatsisitigut innarlitsaaneqarnissaannut qularnaveeqqutaapput, malittarisassanillu taakkuninnga sumiginnaanerup aallaavittut nassatarissavaa aalajangiinerup pineqartup atuussinnaassuseqannginnera.

Suliami matumani suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffiup piusimanera qularutissaanngilaq, tassami paasissutissat K kommunimit pissarsiarineqartut A-p ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermini ilinniartussatut tiguneqannginnissaanik Ilinniarfissuup aalajangiineranut annertuumik pingaaruteqarsimmata.

Tamaattumik aalajangiisoqannginnerani oqaaseqaat kommunimit pissarsiarineqartoq pillugu A-p tusarniaaviginissaanut Ilinniarfissuaq pissutissaqarsimanngimmat tamanna immi annertuumik kukkunerusutut isi-gaara.

Allattuisussaatitaaneq:

Suliamit erserpoq suliami paasissutissat taaneqartut Ilinniarfissuup pissarsiariniarsimagai, tamatumunngali peqatigitillugu oqarasuaatikkut kommunimik oqaloqatiginninneq pineqartoq pillugu allakkiornani.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6 malillugu oqartussaasoq paasissutissanik suliamut tunngasuteqarluinnartunik suliap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik pissarsisoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiortussaavoq, oqartussaasup paasissutissat taamaattut oqaasiinnakkut allatulluunniit iliorluni pissarsiarippagit.

Ilinniarfissuup K kommunimik oqarasuaatikkut oqaloqateqarneq pillugu allakkiorsimanninnera ajuusaarnartutut isigaara.

Pisortaqarfiup suliamik suliarinninnera.

Suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

Suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik suliami paasissutissat nanertuutaasumik piumasaqaatinut tunngaviusut eqqarsaatigalugit aamma atuuppoq.

Taamaalilluni pisortaqarfik pisortaqarfiup aalajangiinninnerani A-p suliami illua 'tungiusutut isumaanik tusarniaassalluni Ilinniarfissuup pisussaaffiatut annertutigisumik pisussaaffeqarsimavoq.

Taamaattumik pisortaqarfik eqqarsaatigalugu pisortaqarfiup aalajangiinninnerani A-p timelærerit atorfinitinneqarnissaanik K kommunip kissaateqannginnera pisortaqarfiup A-mut suliami illua 'tungiusutut isumaanik tusarniaatiginissaanut pissutissaqarsimanninnera immi kukkunerit annertuutut uparuartariaqartoq aamma isumaqarpunga.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq:

Inatsisartut peqqussutaanni 1996-imeersuni § 12-imi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut, pissutsit immikkut ittut pisariaqartippassuk, ilinniartoq atuartitsissutini § 11-mi taaneqartuni ataatsimik arlalinnilluunniit malinninnginnissaa immikkut akuersissutigisinnaagaat.

A eqqarsaatigalugu ilinniartitsisutut sulinerup ilinniartitsinerup ilaatut ingerlanneqannginnissaa immikkut ittumik akuersissutigineqarsinnaangitsoq pisortaqarfik isumaqaraluarpalluunniit uanga isumaqarpunga ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuunnerpaasimassagaluartoq pisortaqarfiup A eqqarsaatigalugu immikkut akuersissuteqarnissamut apeqqummut isummersimaneratigut A-p timelærerit atorfinitinneqarsinnaannginneranik paasissutissat pigineqartut pisortaqarfiup malersoqqissimasuuppagit.

Taamaaliorneq A-p inatsisitigut inissisimaneranik qulajaanermut tullu-artuusimassagaluarpoq, taamalu A-mut qajassuussinerpaamik iliornerusimassagaluarluni.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatikka.

A-p qinnuteqarnerata kingorna ilinniartitsisunngornianik najugaq qimannagu ilinniartitsinermi ilinniartussatut tiguneqarnissaanut piffissariti-

*taasup naareersimanera isiginiarlugu pisortaqarfiup imaluunniit Ilinni-
arfissuup suliame annertunerusumik iliuuseqarnissaat inassutigissallugu
pissutissaqanngilanga.*

*Matuma kingorna pisortaqarfik qinnuigaara ilinniartitsisunngornianik
najugaq qimannagu ilinniartitsinermut malittarisassatigut tunngaviusut
pillugit oqaaseqaatikka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsiner-
sut uannut nalunaarutigeqqullugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi §
11.*

*Suliamik paasinninnera allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisa
nassiunnerisigut A-mut ilisimatitsissutigaaara.*

*Kiisalu allakkat uku assilineri K kommunimut ilisimatitsissutitut nas-
siuppakka. ”*